
SOLUȚII, ACȚIUNI SAU MĂSURI ANTI-CORUPȚIE

Prioritățile identificate de organizațiile
neguvernamentale

SOLUȚII, ACȚIUNI SAU MĂSURI ANTI-CORUPȚIE Prioritățile identificate de organizațiile neguvernamentale

Chestionarul care a stat la baza raportului a fost realizat cu sprijinul următoarelor organizații neguvernamentale și grupuri de acțiune: Centrul de Resurse Juridice, Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21, Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC), platforma civică Eruptie Anticorupție, Asociația Pro Democrația.

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Istoricul inițiativei

Raportul Comisiei Europene COM(2010) 401 final din data de 20.07.2010 a recomandat României să ia măsuri imediate în privința „consolidării politicii generale anticorupție, în special prin coordonarea la nivel înalt și pe baza unei evaluări independente a impactului rezultatelor ultimelor două strategii anticorupție puse în aplicare din 2005”.

În primele luni ale anului 2011, Centrul de Resurse Juridice (CRJ) a invitat mai multe organizații neguvernamentale cu expertiză în domeniul integrității publice să semneze o scrisoare adresată Ministrului Justiției. Prin respectiva scrisoare organizațiile neguvernamentale semnatare își declarau disponibilitatea de a se implica în procesul de consultare aferent elaborării noii Strategii Naționale Anticorupție și solicitau Ministerului Justiției (MJ) informarea regulată cu privire la stadiul elaborării evaluării independente a impactului rezultatelor ultimelor două strategii anticorupție, precum și stadiul elaborării noii Strategii. În cuprinsul scrisorii, ONG-urile recomandau MJ organizarea unei întâlniri cu organizațiile non-guvernamentale pentru discutarea direcțiilor strategice în domeniul politicii generale anticorupție. Această scrisoare a fost semnată de 28 de organizații neguvernamentale. Ministerul Justiției și-a declarat disponibilitatea de a colabora cu organizațiile neguvernamentale și a solicitat acestora puncte de vedere privind Raportul de evaluare independentă a impactului ultimelor două strategii anticorupție puse în aplicare în perioada 2005 – 2010.

În contextul inițierii de către Ministerul Justiției, în data de 14 aprilie 2011, a procesului de consultare în vederea elaborării noii Strategii Naționale Anticorupție, Centrul de Resurse Juridice și platforma civică Eruptie Anticorupție, cu sprijinul Romanian-American Foundation, au organizat în data de 06 mai 2011 seminarul „Implicarea ONG-urilor în consolidarea politicii generale anticorupție din România”. În cadrul întâlnirii s-a decis elaborarea și diseminarea unui chestionar privind cele mai necesare și urgente acțiuni și măsuri anticorupție în viziunea organizațiilor neguvernamentale.

Chestionarul a fost elaborat de Centrul de Resurse Juridice, cu sprijinul următoarelor organizații neguvernamentale și grupuri de acțiune: Asistență și Programe pentru Dezvoltare Durabilă - Agenda 21, Fundația Parteneri pentru Dezvoltare Locală, Asociația Națională a Birourilor de Consiliere pentru Cetățeni (ANBCC), platforma civică Eruptie Anticorupție, Asociația Pro Democrația.

Acest raport prezintă principalele rezultate ale anchetei desfășurate.

Următorul pas al inițiativei este organizarea, la începutul lunii iulie 2011, a unei întâlniri între organizațiile neguvernamentale implicate și autoritățile publice relevante (Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Administrației și Internelor etc) pentru a discuta propunerile și recomandările de măsuri și acțiuni anticorupție.

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Metodologie

Chestionarul a fost transmis prin e-mail către 72 de organizații neguvernamentale care au desfășurat, în ultimii 10 ani, proiecte în domeniul asigurării transparenței, integrității și prevenirii corupției. Organizațiile au fost identificate din bazele de date cu proiecte finanțate din diverse programe (ex. „Facilitatea de tranziție anticorupție”, „Fondul ONG”, „Phare 2005”, „Phare 2006” etc). Din cele 72 de organizații contactate, au răspuns 31. Rata de răspuns a fost de 43%.

Cele mai multe organizații neguvernamentale interesate de procesul elaborării noii strategii naționale anticorupție sunt din **București (17 ONG-uri)** și **Timișoara (4 ONG-uri)**.

JUDET

		Frecventa	Procent
Judet	Caras-Severin	1	3.2
	Bucuresti	17	54.8
	Iasi	1	3.2
	Suceava	1	3.2
	Braila	2	6.5
	Timis	4	12.9
	Arad	1	3.2
	Mures	1	3.2
	Dambovita	1	3.2
	Gorj	1	3.2
	Craiova	1	3.2
	Total	31	100.0
Total		31	100.0

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Coordonarea și monitorizarea noii Strategii anticorupție

Prima întrebare a vizat instituția publică responsabilă cu coordonarea și monitorizarea implementării noii Strategii anticorupție. Autorii raportului de evaluare independentă a impactului ultimelor două strategii anticorupție puse în aplicare în perioada 2005 – 2010 au recomandat ca „răspunderea pentru coordonarea și monitorizarea implementării următoarei strategii să fie acordată Cabinetului Primului-ministru”. Pe lângă această variantă, în cadrul chestionarului, au mai fost propuse două soluții alternative: asumarea responsabilității coordonării și monitorizării de către Ministerul Administrației și Internelor (așa cum s-a întâmplat pentru Strategia Națională Anticorupție 2008-2010) sau de către Ministerul Justiției (așa cum s-a întâmplat pentru Strategia Națională Anticorupție 2005-2007). O parte semnificativă a ONG-urilor consultate (42%) au susținut propunerea coordonării și monitorizării noii Strategii de la nivelul Cabinetului Primului Ministru. Celelalte soluții au întrunit un număr mai mic de adeziuni.

Cine credeti ca trebuie sa coordoneze si sa monitorizeze viitoarea Strategie nationala anti-coruptie?

	Frecventa	Procent
Comitet organizat la nivelul cabinetului Primului Ministru	13	41.9
Comitet organizat la nivelul Ministerului Justitiei	7	22.6
Comitet la nivelul Ministerului Administratiei si Internelor	1	3.2
Alta solutie	8	25.8
Chestionare necompletate la aceasta intrebare	2	6.5
Total	31	100.0

Alte soluții identificate de ONG-uri au fost:

Q1. Cine credeti ca trebuie sa coordoneze si sa monitorizeze viitoarea Strategie nationala anti-coruptie ? Raspunsul 4. Alta solutie^a

	Alta solutie Detaliata
1	O entitate in subordinea Camerei Deputatilor si Senatului in care sa fie inclusi si reprezentanti ai societatii civile. Motiv: organismele guvernamentale au demonstrat pana acum ca nu pot lupta eficient impotriva coruptiei din cauz presiunii politicianilor
6	Instituirea unei Curti Nationale Anticoruptie in subordinea si finantarea Parlamentului, formata dintr-un nr impar de persoane numite de Parlament cu un mandat de 8 ani. Aceasta sa aiba un aparat propriu cu ramificatii la nivelul regiunilor de dezvoltare.
15	Coordonarea sa fie facuta la nivelul Primului Ministru, dar monitorizarea sa fie facuta de ONGuri sau de un comitet care sa contina majoritar ONGuri - coordonarea separat si monitorizarea separat!
16	Grup mixt din care sa faca parte si persoane reprezentand entitati din afara Guvernului
22	In monitorizare ar trebui implicat si un organism organizat la nivelul Parlamentului
24	La modul idealist, as vedea existenta unui multi-stakeholder group institutionalizat, cu membri din administratia publica centrala, societate civila, syndicate, patronate etc
27	Atributiile de coordonare a implementarii acestei strategii apartin MJ. In ceea ce priveste monitorizarea implementarii, pentru ca aceasta sa fie eficace si efectiva, va trebui sa fie efectuata simultan de 3 structuri cu aceeasi periodicitate de raportare
28	Un comitet format din reprezentanti ai MJ, MAI si organizatii neguvernamentale active in domeniul anticoruptiei
31	O comisie/ comitet mixta in care sa fie si reprezentanti ai ONG -le. Activitatea acesteia trebuie sa fie transparenta si sa aiba atributii bine definite, clare.
Total	31

a. Limitat la primele 100 cazuri

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Măsurile de prevenire a corupției, asigurare a integrității și creștere a transparenței

A doua întrebare a chestionarului a privit evaluarea necesității mai multor măsuri și acțiuni de prevenire a corupției. Fiecare organizație a avut posibilitatea de a propune alte trei măsuri în plus față de cele standard ale chestionarului. Fiecare organizație a acordat note de la 1 la 5 pentru fiecare măsură/acțiune (nota 1 însemnând că acțiunea/măsura nu este necesară iar nota 5 acțiunea/măsura este foarte necesară).

Pentru fiecare măsură/acțiune de prevenire a corupției a fost calculată media aritmetică a notelor rezultând două clustere: măsuri/acțiuni **foarte necesare** (media a notelor peste 4) și măsuri/acțiuni **oarecum necesare** (media notelor între 3 și 4). Nu au fost înregistrate măsuri/acțiuni a căror medie a notelor să fie sub nota 3.

Măsuri/acțiuni de prevenire a corupției **foarte necesare** (media a notelor peste 4)

Locul	Soluția, acțiunea, măsura de prevenire a corupției	Media
1	Q2.11 Introducerea de sancțiuni clare pentru încălcarea prevederilor Legii nr. 52/2003	4.80
2	Q2.15 Realizarea corectă și eficientă a investițiilor publice, prin evaluarea corectă a prețurilor, crearea unor sisteme transparente de monitorizare de la contractare și până la recepție, asigurarea urmăririi realizării de către diriginți de santier competenți și integri (preluarea procedurilor UE și pentru investițiile realizate din bugetul public național)	4.63
3	Q2.5. Înființarea unei scheme de granturi din fonduri publice, naționale sau UE, care să finanțeze proiectele anticorupție ale organizațiilor neguvernamentale.	4.42
4	Q2.12 Modificarea Legii nr. 571/2004 în vederea întăririi protecției personalului din administrația publică care semnalează cazuri de nerespectare a legii.	4.36
5	Q2. 14 Realizarea unui registru național de proprietăți imobiliare, legat de codul numeric personal, compatibil cu UE (în acest fel fiecare persoană poate fi verificată privind toate proprietățile pe care le are el și rudele în România).	4.27
6	Q2.7 Elaborarea unui cod al integrității care să cuprindă toate prevederile legale din domeniul prevenirii corupției și asigurării integrității.	4.26
7	Q2.13 Finalizarea înregistrării proprietăților publice la nivel central și local (cadastru imobiliar edilitar) pe hărți digitale.	4.24
8	Q2.16. Crearea unui sistem modern, eficient și transparent de management al resurselor umane prin dezvoltarea de mecanisme de motivare, evaluare, recunoaștere și recompensare a meritelor celor care lucrează în instituțiile publice și Q2. 3. Obligarea fiecărei autorități/instituții publice să realizeze periodic (anual) un raport privind implementarea planurilor strategice și de acțiuni anticorupție.	4.03

Măsuri/acțiuni de prevenire a corupției **oarecum necesare** (media a notelor între nota 3 și 4)

Locul	Soluția, acțiunea, măsura de prevenire a corupției	Media
9	Q2.1. Obligarea fiecărei autorități/instituții publice să realizeze un plan strategic și un plan de acțiuni proprii de prevenire a corupției, printr-un proces participativ, prin care să analizeze vulnerabilitățile la corupție a activităților sale, să identifice soluții, să stabilească indicatori de succes și mecanisme de monitorizare a implementării, urmărind îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategia națională anticorupție.	3.97
10	Q2.2. Obligativitatea organizării de programe de formare pentru funcționarii publici care lucrează în compartimente/direcții/ servicii cu risc ridicat de corupție și Q2.4. Obligarea fiecărei autorități/instituții publice să realizeze periodic (anual) un raport privind faptele de corupție identificate în propria instituție și măsurile întreprinse.	3.90
11	Q2.17 Dezvoltarea unor rețele de experți anticorupție având capacitatea de a sprijini instituțiile publice în elaborarea, prin procese participative, a unor planuri strategice anticorupție care întăresc integritatea, eficiența și transparența organizațiilor.	3.83
12	Q2.9. Includerea pregătirii obligatorii în domeniul eticii atât în învățământul universitar cât și în programele de formare profesională continuă.	3.57
13	Q2.10 Instituirea consiliilor regionale și locale anticorupție care ar avea rolul de organisme consultative în care să fie implicați membri proeminenți ai comunităților locale, jurnaliști de pe planul local, membri ai ONG-urilor și persoane din sectorul de afaceri pentru a monitoriza și milita pentru măsurile anticorupție de la nivelul local.	3.53
14	Q2.6 Transformarea consilierului de etică într-o funcție publică specifică pentru a permite activității de consiliere etică să devină sarcină principală de serviciu. NOTĂ: . În acest moment, consilierea de etică este doar o atribuție suplimentară, o sarcină în plus, pe care o primește o persoană din cadrul departamentului de resurse umane.	3.45
15	Q2.8 Realizarea de schimburi de experiențe în domeniul prevenirii corupției între mediul public și mediul privat (pentru indentificarea asemănărilor și deosebirilor între metodele interne de prevenire a corupției în sectorul public și în sectorul privat, dar și pentru identificarea de bune practici).	3.39

Alte măsuri/acțiuni de prevenire a corupției

Multe organizații neguvernamentale au propus și alte tipuri de măsuri/acțiuni de prevenire sau și-au exprimat îngrijorările cu privire la capacitatea oricăror măsuri de tip administrativ de a preveni corupția.

Alte măsuri/actiuni de prevenire a coruptiei Q2ALTCEVA	
6	<p>1. Eliminarea procedurilor stufoase din legislatia nationala care duc la birocratie. Introducerea acelu „birou unic” prin care sa se faca adresarea cetateanului catre institutie. Sa nu mai fim nevoiti ca pentru o autorizatie de la o institutie sa mai mergem pe la nu stiu cate birouri si departamente ale aceleasi institutii. E asa numita plimbare a hartiilor. La Primaria Braila s-a ajuns ca un ghiseu sa taie o chintanta pentru o taxa, dupa care sa trebuiasca sa faci copie dupa ea si s-o depui la un chiseu alaturat.</p> <p>2. Introducerea tehnicii de calcul in fiecare institutie si intre TOATE institutiile. De exemplu celebra copie de pe buletin care poate fi usor inlocuita daca fiecare institutie e conectata la baza de date a serviciului de evidenta a persoanei. Apoi posibilitatii de a depune electronic cereri si documente pe baza semnaturii electronice. Eliminarea copiilor legalizate din moment ce e aceasta retea nationala care poate permite intrarea in baza de date a diferitelor emitenti de acte a functionarului de la ghiseul institutiei.</p>

	<p>3. Eliminarea procedurilor stufoase de inscriere si participare la licitatii publice a agentilor economici. Eliminarea acceptarii de acte aditionale la contracte de marire a pretului, dupa ce s-a terminat licitatia si a rezultat un pret final. In caietele de sarcini sa se introduca de la inceput toate datele proiectului iar castigatorul sa nu mai aiba motiv sa spuna ca nu a stiut de anumite lucrari care intervin pe parcurs.</p>
7	<p>1. Sanctiuni cat mai dure pentru cei care sunt implicati in fapte de coruptie si darea ca exemple negative in plan local si national.</p> <p>2. Sanctionarea celor care voit incerca sa ascunda faptele de coruptie sau care nu aplica sanctiuni atunci cand cercetarile dovedesc fapta de coruptie.</p> <p>3. Evaluare anuala a persoanelor ce vor incadrate pe posturi de consilieri de etica.</p>
10	<p>1. Generalizarea declaratiilor de avere la întreaga populatie si impozitarea cu 200% la diferentei dintre starea de fapt si declaratia de avere (în timp cu includerea declaratiilor de venit). Prin aceasta se va inhiba posibilitatea utilizarii veniturilor care nu pot fi justificate si se va stopa invocarea imposibil de probat conform careia veniturile ar fi licit dobândite prin mosteniri - acolo unde decedatul era sarac lipit lasa mosteniri de miloane de euro?!</p> <p>2. Desfiintarea castelor. Constientizarea faptului ca o persoana nu poate reprezenta în acelasi timp doua interese care pot fi - la nivel de posibilitate - în conflict. În cadrul acestei definiri a conflictului de interese toate structurile profesionale înfiintate prin lege se afla în conflict de interese si asta pentru ca interesul membrilor organismului profesional este altul decât interesul public pe care acea profesie este chemata sa îl reprezinte. Ex: Avocatii membrii ai barourilor au interesul ca în aceste barouri sa nu mai intre alti avocati care le-ar face concurenta, au interesul ca cazurile disciplinare sa se judece tot de catre ei. În concret între o astfel de structura si structurile de tip mafiot diferenta este de mijloace pentru impunerea (dincolo de negociere, bun-simt, acord, interes public) propriilor interese de casta.</p> <p>3. Desfiintarea castelor se poate face printr-un text de lege organica care sa sanctioneze cu nulitatea absoluta orice acte sau fapte care sa se subscrie ideii de conflict de interese astfel cum a fost sugerat mai sus precum si toate consecintele unor astfel de acte si în conditiile în care dreptul de invocare a nulitatii sa fie imprescriptibil si sa nu trebuiasca invocat nici un interes a reclamantilor.</p> <p>3. Consolidarea institutiilor democratice astfel încât nicio structura sa nu scape unui control exercitat de o institutie independenta. Pentru ca magistratii scapa acestui control institutional ei judecându-se pe ei trebuie înfiintat la nivelul CSM o structura de jurisdictie disciplinara în care deciziile sa fie luate de jurati (persoane independente din cadrul societatii înscriși voluntar sau selectati arbitrar si aleatorii - inclusiv verificati din punct de vedere al cazierului.) Atâta timp cât justitia nu se supune unui mecanism de control nu putem vorbi de cele 3 puteri în stat, de independenta si echilibrul dintre ele de urmarirea cu prioritate a interesului public, de democratie si de stat de drept.</p> <p>4. Excluderea propcurorilor din tagma magistratilor. În foarte putine legislatii procurorii sunt inamovibili. Inamovibilitatea lor echivaleaza cu încurajarea incompetentei prin inexistenta vreunui mecanism concurential care sa genereze competitivitate si responsabilitate.</p> <p>5. Înlocuirea accesului în profesia de procuror din examenul artificia si irelevant de admitere în magistratura cu un concurs la care sa participe avocati specializati în drept penal cu experienta de minim 5 ani si cu o reputatie impecabila.</p> <p>6. Accesul la profesia de magistrat sa fie rezervata juristilor care au o vechime de minim 20 de ani si care se bucura de o reputatie profesionala solida în specializarea pentru care opteaza si o reputatie morala impecabila.</p> <p>7. Asigurarea prin lege a resurselor de finantare pentru Judecatorii, Tribunale, cursi de Apel si ÎCCJ astfel încât executivul si legislativul sa nu aiba mijloace de influentare a administrarii justitiei.</p> <p>8. Conducerile manageriale ale Judecatoriilor, Tribunalelor, ... sa fie rezultatul vointei directe a populatiei pentru întarirea controlului democratic al cetatenilor asupra puterilor statului.</p> <p>9. Conducerea CSM sa fie la rândul ei rezultatul unui proces electoral direct, general - nu limitat la membrii CSM!?</p>
12	<p>1. Standardizarea site-urilor autoritatilor si institutiilor publice privind respectarea prevederilor legii transparenței (una dintre recomandările pe anul 2010 ale Directiei pentru strategii guvernamentale).</p> <p>2. Sprijinirea institutiilor publice care nu dispun de resurse suficiente în realizarea de site-uri</p>

	web usor de actualizat 3. Stabilirea unei strategii la nivelul fiecarei institutii publice privind circulatia/difuzarea informatiilor de interes public (inclusiv clarificari privind proiectele de acte normative, cum trebuie asigurata postarea pe site-ul institutiei: unde trebuie transmise informatiile, când, pe ce suport etc.).
15	1. Crearea unui organism care sa evalueze nivelul de birocratism al structurilor publice in relatia cu cetateanul, organism din care sa faca parte obligatoriu si ONGuri (care sa aiba puterea de a impune simplificarea pe baza analizei); 2. Simplificarea procedurilor administrativ-birocratice si realizarea unor birouri unice pentru relatia cu cetateanul/firma. Interconectarea bazelor de date ale diverselor institutii pentru a evita ping-pongul cu cetateanul. Unificarea organelor de control astfel incat sa nu mai vina zeci de institutii sa controleze.
16	Masuri de crestere a (1) integritatii, (2) independentei fata de factorul politic, (3) protectiei si a (4) interesului de a actiona, in randul personalului din institutiile insarcinate cu depistarea si pedepsirea faptelor de coruptie (politisti, procuror, judecator).
17	Consolida rolul de watch dog al presei principiu name it and shame it
18	Imbunatatirea sistemului de sanctiuni pentru nerespectarea legii 544/2001, pina la recuperarea penalitatilor de la angajatii responsabili.
23	Eu am o viziune mai altfel aici...cred ca trebuie sa gasim modalitatile de a responsabiliza oamenii, mai curand decat a modifica Constitutia si de a legifera absolut totul. Nu stiu insa daca modificarea constitutiei poate aduce schimbarea in atitudinea oamenilor...
30	Promovarea cat mai eficienta si clara a unor functii de tipul consilierul de etica sau statutul de avertizor de integritate publica, avand in vedere ca un numar semnificativ de functionari nu le cunosc - se intampla ca nici macar seful institutiei sa nu stie ce inseamna aceste functii.
31	1. DEPOLITIZAREA SISTEMULUI PANA LA NIVEL DE SECRETAR/ SUBSECRETAR DE STAT. Sistemul este ineficient, atata timp cat managerii sunt numiti politic si nu prin concurs care sa ateste capacitatea si calitatile mageriale. 2. PROFESIONALIZAREA SISTEMULUI.

O a treia întrebare a chestionarului a privit urgența adoptării unei măsuri de prevenire a corupției sau a alteia. Organizațiile au fost rugate să răspundă care măsură/acțiune de prevenire ar implementa în primul rând și în al doilea rând. **Măsurile considerate cele mai necesare (Q2.11, Q2.15 și Q2.5) sunt apreciate ca fiind și cele mai urgente.** Astfel ONG-urile ar alege să implementeze în primul rând următoarele măsuri/acțiuni:

Locul	Soluția, acțiunea, măsura de prevenire a corupției
1	Q2.15 Realizarea corectă și eficientă a investițiilor publice, prin evaluarea corectă a prețurilor, crearea unor sisteme transparente de monitorizare de la contractare si până la recepție, asigurarea urmăririi realizării de către diriginți de santier competenți și integri (preluarea procedurilor UE și pentru investițiile realizate din bugetul public național)
2	Q2.5. Înființarea unei scheme de granturi din fonduri publice, naționale sau UE, care să finanțeze proiectele anticorupție ale organizațiilor neguvernamentale. și Q2.1. Obligarea fiecărei autorități/institutii publice să realizeze un plan strategic și un plan de acțiuni proprii de prevenire a corupției, printr-un proces participativ, prin care să analizeze vulnerabilitățile la corupție a activităților sale, să identifice soluții, să stabilească indicatori de succes și mecanisme de monitorizare a implementării, urmărind îndeplinirea obiectivelor stabilite prin strategia națională anticorupție.
3	Q2.11 Introducerea de sancțiuni clare pentru încălcarea prevederilor Legii nr. 52/2003

Daca ati putea implementa doua actiuni/masuri de PREVENIRE dintre cele detaliate mai sus (la Q2), care ar fi acelea?

		Frecventa alegerii ca prima masura	Frecventa alegerii ca a doua masura	Total mentiuni masura
Valid	Masura 1	3	4	7
	Masura 2	0	3	3
	Masura 3	1	1	2
	Masura 4	2	1	3
	Masura 5	4	3	7
	Masura 7	1	1	2
	Masura 10	1	0	1
	Masura 11	4	2	6
	Masura 12	1	2	3
	Masura 14	0	1	1
	Masura 15	6	3	9
	Masura 16	1	3	4
	Masura 17	3	1	4
Date lipsa	Chestionare necomplete la aceasta intrebare	4	6	10
Total		31	31	62

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Măsuri de combatere a corupției

A patra întrebare a chestionarului a privit evaluarea necesității mai multor măsuri și acțiuni de combatere a corupției. Fiecare organizație a avut posibilitatea de a propune alte trei măsuri în plus față de cele standard ale chestionarului. Fiecare organizație a acordat note de la 1 la 5 pentru fiecare măsură/acțiune (nota 1 însemnând că acțiunea/măsura nu este necesară iar nota 5 acțiunea/măsura este foarte necesară).

Pentru fiecare măsură/acțiune de combatere a corupției a fost calculată media aritmetică a notelor rezultând două clustere: măsuri/acțiuni **foarte necesare** (media a notelor peste 4) și măsuri/acțiuni **oarecum necesare** (media notelor între 3 și 4). Nu au fost înregistrate măsuri/acțiuni a căror medie a notelor să fie sub nota 3.

Măsuri/acțiuni de combatere a corupției **foarte necesare** (media a notelor peste 4)

Locul	Solutia, actiunea, masura	Media
1	Q4.8 Orientarea investigațiilor anti-corupție către sectoarele unde corupția are impactul cel mai grav asupra vieții oamenilor [ex. corupția în inspecțiile de mediu (verificarea aplicării legilor), sănătate publică, realizarea construcțiilor, eliberarea permiselor de conducere auto, etc].	4.32
2	Q4.6 Abrogarea din Constituție a art. 109, alin. 2 care prevede o procedură specială pentru începere a urmăririi penale în cazul miniștrilor. și Q4.2. Specializarea procurorilor și judecătorilor în domenii specifice precum achiziții publice, fonduri europene, autorizarea construcțiilor și planificare urbană, etc	4.29
3	Q4.1 Înăsprirea sancțiunilor disciplinare pentru încălcarea normelor de conduită profesională prevăzute de lege.	4.10

Măsuri/acțiuni de combatere a corupției **oarecum necesare** (media a notelor între nota 3 și 4)

Locul	Solutia, actiunea, masura	Media
4	Q4.7 Generalizarea utilizării tehnicii speciale de investigații denumită „mită fictivă”, prin intermediul agenților sub acoperire, împotriva tuturor persoanelor asupra cărora există suspiciuni de corupție.	3.93
5	Q4.3 Creșterea competenței Direcției Generale Anticorupție de investigare a infracțiunilor de corupție comise de aleșii locali.	3.71
6	Q4.5 Abrogarea din Constituție a art. 44, alin. 8 care prezumă caracterul licit al dobândirii averii pentru a putea inversa sarcina probei în cursul procedurilor de indisponibilizare și confiscare a averilor. NOTĂ: inversarea sarcinii probei presupune că statul nu mai este cel care trebuie să producă probe că averea este ilicită ci cel acuzat trebuie să probeze că averea	3.59

	pe care o deține este licită.	
7	Q4.4 Reducerea numărului instituțiilor de combatere a corupției.	3.11

Câteva organizații neguvernamentale au propus și alte tipuri de măsuri/acțiuni de combatere a fenomenului sau și-au exprimat îngrijorările cu privire la capacitatea oricăror măsuri de a combate corupția.

Alte măsuri/acțiuni de combatere a corupției Q4ALTCEVA	
10	<ol style="list-style-type: none"> 1. Înăsprirea poate avea consecințe inverse: pentru că legea este aberantă și dezechilibrată, pentru că nu există un raport între gravitatea unei fapte și pedeapsă se crează tendința de a o sfida, de a nu o mai recunoaște. 2. Specializare este inutilă. Dacă procurorii și judecătorii nu sunt conștienți de misiunea lor și atâta timp cât ei nu răspund pentru erorile lor orice alt demers este „freceție la un picior de lemn”. 3. DNA trebuie desființat. Prin DNA se restrânge numărul celor care pot să ancheteze actele și faptele de corupție. Procurorii DNA pot fi mai ușor controlați și manipulați dacă sunt în număr mai mic. Riscul ca un procuror să deranjeze puterea politică este mai mic dacă se ia majorității procurorilor acest drept. Procedurile de includere a procurorilor în DNA nu sunt transparente astfel încât DNA poate fi foarte bine rezultatul unei selecții realizate de putere. 4. Abrogarea art. 44.8 din Constituție este de o ineptie inimaginabilă: persoana acuzată va trebui să dovedească ceea ce nu a făcut care este un lucru imposibil!!!!!! Prezumția de nevinovăție, instituție a statelor democratice se transformă într-un instrument al statului împotriva cetățenilor!!!!!! 5. Art 109 din Constituție se poate detalia prin lege. Legea are posibilitatea să conțină un singur articol în care să se precizeze că singura derogare de la dreptul comun este o notificare (nu transmiterea unei solicitări de acord) privind demararea unui proces penal, fără posibilitatea pentru legislativ sau executiv să intervină în exercitarea atribuțiilor de către judecătorească. 6. Metoda mitei fictive este una bolșevică. Dacă statul nu este în stare să lupte cu corupția cinstit înseamnă că este în faliment. Măsura ar trebui mai degrabă inversată, în sensul că ORICINE să poată produce probe înregistrate privind săvârșirea unei infracțiuni de corupție fără intervenția monopolistă a DNA sau a parchetului. Instituția desistării exonerează de răspundere pe acela care denunță un act de corupție. Nu este nevoie de mită fictivă. Este suficient ca oricine să poată să demonstreze un act de corupție prin înregistrarea prelabilă obiectului mitei și denunțarea infracțiunii fără implicarea parchetelor. Ex. solcit de la bancă să se menționeze seriile banilor care vor fi utilizați, serii care vor fi confruntate ulterior cu sumele aflate în posesia celui mituit și eventual dublarea acestei măsuri de o înregistrare audio sau o transmitere în direct către OCP prin aparatele telefonice actuale.
	<p>Avem legi, avem personal care sa aplice legile, dar factorul uman continua sa raspunda comandamentului politic si interesului financiar, astfel ca actul de justitie - pe intreg traseul sau - are un caracter subiectiv. Coruptia beneficiaza de protectie politica la schimb pentru faptul ca produce bani pentru oamenii care populeaza structurile de putere de la un moment dat. Asadar, as incerca cumva sectionarea relatiei dintre justitie si politica, deci revin la nevoia de independenta reala a celor care aplica legea fata de guvern.</p>
	<ol style="list-style-type: none"> 1. Curatarea fiecarui sistem. Eventual alcatuirea unui liste cu sectoarele cele mai corupte. Verificarea aplicarii legilor este necesara in toate sectoarele nu numai in unele. 2. DEPOLITIZAREA SISTEMULUI.. Functionarii din institutiile statului nu vor lua masuri sau pozitie, daca conducerea institutiei este corupta si numita politic. Nu avem nevoie de mai multe institutii ci de mai putine, insa eficiente. 3. PROFESIONALIZAREA SISTEMULUI. Inclusiv in institutiile pentru / de combatere a corupției este nevoie de profesioniști si oameni competenti si care nu sunt numiti politic.

O a cincea întrebare a chestionarului a privit urgența adoptării unei măsuri de combatere a corupției sau a alteia. Organizațiile au fost rugate să răspundă care măsură/acțiune de combatere a corupției ar implementa în primul rând și în al doilea rând. **Măsurile considerate cele mai necesare (Q4.1, Q4.2 și Q4.8) sunt apreciate ca fiind și cele mai urgente.**

Daca ati putea implementa doua actiuni/masuri de COMBATERE dintre cele detaliate mai sus (la Q4), care ar fi acelea?

		Frecventa alegerii ca prima masura	Frecventa alegerii ca a doua masura	Total mentiuni masura
Valid	Masura 1	9	2	11
	Masura 2	3	8	11
	Masura 3	1	2	3
	Masura 4	1	1	2
	Masura 5	6	2	8
	Masura 6	3	4	7
	Masura 7	0	2	2
	Masura 8	6	7	13
	Total	29	28	57
Date lipsa	Chestionare necompletate la aceasta intrebare	2	3	5
Total		31	31	62

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Alte comentarii din chestionare

În finalul chestionarului s-a oferit posibilitatea organizațiilor să transmită alte sugestii, idei, comentarii.

Alte sugestii, idei, comentarii	
	Programe speciale pentru protecția persoanelor care constata, reclama, dovedesc faptele de corupție.
	Corupție este soluția la probleme și nu problema. Corupția nu se combate, ea se previne. Corupția nu este altceva decât alternativa mai sigură, mai accesibilă, mai ieftină, mai eficientă la un serviciu public. Corupția mai este consecința improbabilității aplicării legii, a lipsei celerității proceselor, a lipsei de sancțiuni pentru aceia care au fost implicați în acte de corupție, a monopolurilor, a exceselor de reglementare, a birocrăției excesive, a arbitrariului, a lipsei procedurilor, a ineficienței statului, a imaginii foarte proaste a instituțiilor cu atribuții de control, a justiției în general. Corupția se datorează posibilității ingerințelor politicului în actele de justiție, ingerințe care suspendă aplicarea legii și a statului de drept și care creează impresia că justiția este o soluție numai pentru cei naivi și lipsiți de mijloace. Corupția este atât de extinsă în România fiindcă este foarte rentabilă. Pentru diminuarea corupției: trebuie să fie respectate drepturile cetățenilor, adică aceștia să nu mai trebuiască să se milogească la stat; trebuie să existe proceduri clare, transparente pentru rezolvarea problemelor astfel încât cetățenii să știe clar ce, unde, cum, când și cât; Serviciile publice oferite de stat populației trebuie să fie accesibile tuturor, să nu fie limitate la un număr redus de solicitanți și să aibă taxe corecte pentru ca oamenii să nu fie tentați să apeleze la soluțiile ce se înscriu printre actele de corupție.
	Nu știu dacă este stabilită cu claritate instituția responsabilă pentru soluționarea infracțiunii de conflict de interese prevăzută de art. 2531 din Codul Penal A se vedea răspunsurile din 2007 a 2 instituții cu referire la acest aspect: - În județul Mureș, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu-Mureș și Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu-Mureș își pasează reciproc responsabilitățile privind soluționarea infracțiunii de conflict de interese prevăzută de art. 2531 din Codul Penal. Parchetul de pe lângă Judecătoria Târgu-Mureș face trimitere la art. 281 C.p.p. coroborat cu art. 209 al. 3,4 C.p.p., potrivit cărora organul competent să soluționeze infracțiunea de conflict de interese prevăzută de art. 253.1 din Codul penal este Parchetul de pe lângă Curtea de Apel. Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Târgu-Mureș precizează că, potrivit prevederilor art. 25 din Codul de procedură penală, competența de a efectua urmărirea penală pentru astfel de infracțiuni revine parchetelor de pe lângă judecătorii, întrucât ea nu este dată, în mod expres, în competența instanțelor prev. de art. 26-29 Cod.pr.pen., respectiv tribunale, curți de apel, instanța supremă.
	Nu cred in eficienta introducerii de masuri noi de tip birocratic (ex: strategii, planuri, comisii etc) ci in gasirea de solutii pentru a face ca mecanismele deja existente sa functioneze ASA CUM AR TREBUI.

Soluții, acțiuni sau măsuri anticorupție

Prioritățile ONG

Concluzii

Prioritățile comune pentru prevenirea și combaterea corupției ale organizațiilor neguvernamentale sunt următoarele:

1. Introducerea de sancțiuni clare pentru încălcarea prevederilor Legii nr. 52/2003 (de ex. stabilirea clară a statutului termenului de 30 de zile pentru publicarea proiectelor de acte normative – termen de decădere sau termen de recomandare);
2. Realizarea corectă și eficientă a investițiilor publice (ex. proiecte mari de infrastructură de transport și de mediu), prin evaluarea corectă a prețurilor, crearea unor sisteme transparente de monitorizare de la contractare și până la recepție, asigurarea urmăririi realizării de către diriginți de santier competenți și integri (preluarea procedurilor UE și pentru investițiile realizate din bugetul public național);
3. Înființarea unei scheme de granturi din fonduri publice, naționale sau UE, care să finanțeze proiectele anticorupție ale organizațiilor neguvernamentale.

Deși Mecanismul de cooperare și verificare stabilește ca prioritate prevenirea și combaterea corupției, nu există și fonduri disponibile pentru implicarea sectorului neguvernamental în prevenirea corupției. Prin asistența de tip Phare a fost dezvoltată capacitatea ONGurilor de a monitoriza, transfera know-how și sprijini eforturile anticorupție. Această expertiză poate fi folosită în continuare pentru a crește cererea de integritate la nivel local și central. Pentru că reformele anticorupție au fost implementate, în principal, ca răspuns la presiunile externe, există riscul ca acestea să nu se transforme în practici instituționale și să nu dea naștere unei culturi a integrității în sectorul public. Este nevoie de o presiune internă continuă și de dialog între sectorul public, privat și neguvernamental pentru ca reformele anticorupție să devină sustenabile și după încheierea Mecanismului de cooperare și verificare.

4. Orientarea investigațiilor anti-corupție către sectoarele unde corupția are impactul cel mai grav asupra vieții oamenilor [ex. corupția în inspecțiile de mediu (verificarea aplicării legilor), sănătate publică, realizarea construcțiilor, eliberarea permiselor de conducere auto, etc].
5. Specializarea procurorilor și judecătorilor în domenii specifice precum achiziții publice, fonduri europene, autorizarea construcțiilor și planificare urbană, etc
6. Înăsprirea aplicării sancțiunilor disciplinare pentru încălcarea normelor de conduită profesională prevăzute de lege.

Propunerile de măsuri/acțiuni anticorupție vor fi în continuare dezbătute în cadrul sectorului neguvernamental pentru a fi structurate și argumentate. Pozițiile ONGurilor vor fi discutate la începutul lunii iulie în cadrul unei întâlniri între organizațiile neguvernamentale implicate și autoritățile publice relevante (Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Ministerul Administrației și Internelor etc).